

PHYSICAL THERAPY IN BELGIUM

Hoorzitting petitie afschaffing van de patiëntonvriendelijke maatregel (wijziging van artikel 49, § 7, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen)

Woensdag 11 januari 2023 om 10u00

Geachte Voorzitter, geachte parlementsleden, geachte commissieleden,

Peter Bruynooghe en Luk Dieleman delen hun naam en functie mee aan de kamerleden en dat ze aanwezig zijn als vertegenwoordigers van AXXON Physical Therapy in Belgium. Vernoemen dat VVL (Vlaamse Vereniging voor Logopedisten) en UPLF (Union Professionnelle des Logopèdes Francophones) AXXON ook gesteund hebben in het nemen van dit initiatief. (bijlage Brief VVL)

Zoals u beste parlementsleden, streeft ook AXXON naar een betere toegankelijkheid van de (kinesitherapeutische) zorg. Dit omvat zowel de toegang tot kwalitatieve kinesitherapeutische zorg als de financiële toegankelijkheid van de kinesitherapeutische zorg.

De kwaliteitswet van 22 april 2019, meer bepaald in artikels 85 en 86, voorziet in een wijziging van artikel 49§7 van de wet op de verplichte ziekteverzekering. Deze paragraaf bepaalt nu onterecht dat de patiënt 25% minder terugbetaling geniet wanneer hij bepaalde groepen (en dus niet “alle”) gedeconventioneerde zorgverleners consulteert. (in het geval de toetreding tot de conventie voor die beroepsgroep meer dan 60% bedraagt)

Ondertussen zijn we begin 2023 en zijn alle artikels van de kwaliteitswet geactiveerd met uitzondering van artikel 85 en 86, die (volgens artikel 87 van diezelfde wet) pas in werking treden wanneer de koning dit bepaalt (na besluit van de ministerraad).

Het doel van de betreffende artikelen in de kwaliteitswet is om de discriminatie van patiënten en zorgverleners, die veroorzaakt wordt door het eerder vernoemde artikel 49§7, op te heffen. Dit artikel is immers nog steeds en dit al decennia in strijd met artikel 10 en 11 (het grondwettelijk gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel) van de Grondwet en bij uitbreiding ook met artikel 20 en 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De wetgevende macht is het eens met de stelling dat deze discriminatie afgeschaft dient te worden, dit is gebleken uit het feit dat de artikelen 85, 86 en 87 goedgekeurd zijn in het geheel van de Kwaliteitswet.

Volgens Art. 10 van de Belgische grondwet is er in de Staat geen onderscheid van standen en zijn de Belgen gelijk voor de wet.

Art. 11 van de Belgische grondwet bepaalt dat het genot van de aan de Belgen toegekende rechten en vrijheden zonder discriminatie moet worden verzekerd.

Door het niet uitvoeren van Art. 87 van de Kwaliteitswet houdt de schending aan van het in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet besloten liggende gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel geschonden.

Artikel 20 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie luidt als volgt:
“Eenieder is gelijk voor de wet.”

Artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie luidt als volgt:
“1. Iedere discriminatie, met name op grond van geslacht, ras, kleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, een handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid, is verboden.
2. Binnen de werkingssfeer van de Verdragen en onverminderd de bijzondere bepalingen ervan, is iedere discriminatie op grond van nationaliteit verboden.”

Door het niet uitvoeren van Art. 87 van de Kwaliteitswet is het in de artikelen 20 en 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie besloten liggende rechtszekerheids- het vertrouwens-, het zorgvuldigheds- en het redelijkheidsbeginsel geschonden.

In december 2020, na het aantreden van de nieuwe regering, heeft AXXON een schrijven gericht aan de Eerste Minister, de Minister van Volksgezondheid en de Minister van Justitie, om hen te verzoeken het Koninklijk Besluit zo spoedig mogelijk op te maken en te laten publiceren tegen uiterlijk 1 februari 2021, waarbij artikel 85 en 86 tot uitvoering zouden worden gebracht.

In het antwoord dat AXXON in februari 2021 ontving, wordt er geweigerd om in te gaan op het verzoek. De in de brief gebruikte formulering miskent/ontkent de verplichting vervat in het artikel 87 van de Kwaliteitswet om een inwerkingtredingsdatum te bepalen voor artikelen 85 en 86. Het antwoord in de brief laat blijken dat het bepalen van een inwerkingtredingsdatum beschouwd wordt als een mogelijkheid, niet als een verplichting. Bovendien blijkt uit het schrijven van de Eerste Minister dat men geen enkele intentie heeft om Art. 87 ooit uit te voeren en de ongelijkheid op te heffen.

Dat blijkt onmiskenbaar uit onder meer de volgende passages uit de brief van de Eerste Minister:

- “Wanneer deze bepaling in werking zou treden (...)”;
- “Indien de beslissing zou worden genomen om deze artikelen in werking te laten treden (...)”;
Uit de gebruikte woorden “indien” en “zou” blijkt dat ervan uitgegaan wordt dat het bepalen van een inwerkingtredingsdatum louter een mogelijkheid is, maar geen verplichting.
In Art 87 van de Kwaliteitswet staat duidelijk: “De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de datum van inwerkingtreding van de artikelen 85 en 86.” Er staat “bepaalt”; en niet “kan bepalen”.
- “De Overeenkomstencommissie kinesitherapeuten – verzekeringsinstellingen heeft een nieuwe overeenkomst afgesloten op 22 december 2020 voor het jaar 2021. (...) Ik stel vast dat in de inleiding van dit akkoord volgende tekst is opgenomen: “In 2021 zal samen met andere sectoren tegen 30 juni 2021 een rapport ten behoeve van het verzekeringscomité worden voorbereid waarbij de relevantie van de -25%-regel wordt onderzocht (...)”;
- “Ik ga er dan ook van uit dat het schrijven van 12 december inmiddels is gedateerd en dat uitvoering zal gegeven worden aan het akkoord”

De passage in de overeenkomst waarnaar verwezen wordt, is niet ter zake doend. Immers, de bepaling uit de overeenkomst aangaande het onderzoek naar “de relevantie van de -25%-regel” doet geen afbreuk aan de wettelijke verplichting vervat in artikel 87 Kwaliteitswet. Er kan er niet naar verwezen worden om onder een wettelijke verplichting uit te raken.

Nochtans is dat wel wat er in de brief van 4 februari 2021 gedaan wordt.

In de brief wordt deze passage uit de overeenkomst geplaatst boven de artikelen 85 t.e.m. 87 Kwaliteitswet.

Er wordt namelijk van uitgegaan dat de brief van AXXON van 12 december 2020 gedateerd zou zijn en achterhaald zou zijn door de overeenkomst.

De brief plaatst een overeenkomst boven de artikelen 85 t.e.m. 87 Kwaliteitswet, hetgeen volledig ingaat tegen de hiërarchie der normen.

Een lezing van deze passages laat er geen enkele twijfel over bestaan dat de Eerste Minister:

- de verplichting vervat in artikel 87 Kwaliteitswet naast zich neerlegt en ontkent; én
- de artikelen 85 en 86 Kwaliteitswet uitholt doordat hij terugkomt op de beslissing van de wetgever (jullie als parlement) om de -25%-regel af te schaffen, of dat hij minstens die regel en de afschaffing ervan opnieuw wil “onderzoeken” en dus de beslissing van de wetgever (terug jullie als parlement) vervat in de artikelen 85 en 86 Kwaliteitswet minstens in vraag stelt.

Bovendien is er op het niveau van het RIZIV tegen juni 2021 nooit een rapport afgeleverd aan het Verzekeringscomité waarbij de relevantie van de -25%-regel werd onderzocht. Deze materie werd trouwens, waarschijnlijk moedwillig, NOOIT besproken in de betrokken Overeenkomstencommissies. Daarmee wordt de beslissing van de wetgever (en jullie) gewoon radicaal genegeerd.

Uit de inhoud van de brief van de Eerste Minister kunnen we duidelijk concluderen dat hij handelt in strijd met de artikelen 33 en 108 van de Belgische Grondwet: zijnde de verplichting om Art. 87 van de Kwaliteitswet uit te voeren.

Artikel 33 van de Grondwet luidt: “Alle machten gaan uit van de Natie. Zij worden uitgeoefend op de wijze bij de Grondwet bepaald.”

Handelingen van de uitvoerende macht moeten steeds een grondwettelijke of een wettelijke grondslag hebben. Dit volgt niet enkel uit het wettigheids- of het legaliteitsbeginsel, maar ook uit het feit dat de bevoegdheden van de uitvoerende macht van toegewezen aard zijn. Geen besluit of verordening kan derhalve genomen worden zonder dat de Grondwet of een wetskrachtige norm de bevoegdheid daartoe aan de uitvoerende macht toegewezen heeft. Er is sprake van machtoverschrijding wanneer de uitvoerende macht een beslissing neemt die, wat de inhoud ervan betreft, onwettig is

De regering moet aldus handelen conform de Grondwet en het is net wat ze niet doen door artikelen 85 en 86 van de Kwaliteitswet te schorsen of een vrijstelling van hun uitvoering te verlenen.

Artikel 108 van de Grondwet luidt: “De Koning maakt de verordeningen en neemt de besluiten die voor de uitvoering van de wetten nodig zijn, zonder ooit de wetten zelf te mogen schorsen of vrijstelling van hun uitvoering te mogen verlenen.”

Artikel 108 van de Grondwet houdt niet alleen een machtiging in, maar ook een verplichting: de uitvoerende macht heeft de plicht om de wetten uit te voeren.

Bovendien stelt Artikel 108 van de Grondwet dat de Koning de besluiten neemt die nodig zijn voor de uitvoering van de wetten, zonder “*ooit de wetten zelf te mogen schorsen of vrijstelling van hun uitvoering te mogen verlenen*”.

Het komt de Eerste Minister dus niet toe om de artikelen 85 en 86 Kwaliteitswet te schorsen of een vrijstelling van hun uitvoering te verlenen. Nochtans is dat juist wel wat er gedaan wordt in de bewuste brief van februari 2021.

Om bovenstaande redenen heeft AXXON dan ook beslist de brief van de Eerste Minister en de daarin weergegeven beslissing aan te vechten bij de Raad van State om deze brief nietig te laten verklaren. In deze procedure hebben de juristen van AXXON op 10 oktober 2021 een memorie van wederantwoord ingediend (laatste stap in de procedure voor het advies van de auditeur), maar tot op vandaag wacht AXXON nog steeds op het verslag van de auditeur, waarna na de laatste memories van partijen het arrest kan volgen.

De petitie van AXXON heeft aangetoond dat minstens 31.611 Belgen het ook niet eens zijn met het in stand houden van deze discriminerende regelgeving vervat in de wet op de verplichte ziekteverzekering. Samen met hen pleiten wij er daarom nogmaals voor bij jullie om de regering ertoe aan te zetten om de Koning zo snel mogelijk een besluit te laten uitvaardigen en de artikelen 85 en 86 van de Kwaliteitswet aldus te activeren.

De kostprijs voor de ziekteverzekering van de opheffing van de 25%-regel

Vermits de permanente audits van het RIZIV geen gegevens bevatten omtrent de verhouding patiënten die wel of geen VT krijgen, kunnen we enkel een ruwe schatting maken via een alternatieve methode, op basis van de meest recente uitgavencijfers (2021), rekening houdend met het feit dat gedeconventioneerde kinesitherapeuten zich moeten houden aan de RIZIV-tarieven voor alle verzekerden die genieten van een verhoogde tegemoetkoming.

Onderstaande RIZIV-cijfers tonen aan dat 2.097.493 verzekerden of 18,32% van de Belgische bevolking recht heeft op een verhoogde tegemoetkoming

Verhoogde tegemoetkoming (VT) : Verzekerden VT inkomensvoorwaarden , Verzekerden VT sociaal voordeel

Toestand op : 30-06-2022

	Verhoogde tegemoetkoming		Totaal
	Verzekerden VT sociaal voordeel	Verzekerden VT inkomensvoorwaarden	
	Toestand op	Toestand op	
	30/06/2022	30/06/2022	
Totaal	944961	1152532	2097493

Bron: RIZIV – Dienst voor administratieve controle

In 2021 bedroegen de uitgaven voor kinesitherapie 904,735 miljoen euro; 246,874 miljoen hiervan ging naar E-pathologieën, palliatieve thuispatiënten, patiënten in dagziekenhuis en 2^e behandelingen per dag op intensieve zorgen, de grote groep met voorkeursgerechtigden.

Brengen we dit bedrag in mindering van de totale uitgaven (904,735 – 246,874) dan rest een bedrag van 657,861 miljoen euro waarop de impact van de opheffing van de maatregel kan berekend worden.

In 2021 was 83,37 % van de kinesitherapeuten toegetreden, 16,63 % was gedeconventioneerd.

De uitgaven voor niet-voorkeursgerechtigden behandeld door gedeconventioneerde kinesitherapeuten bedragen : 657,861 mio x 16,63 % = 109,402 miljoen euro.

Dit bedrag moet bijgevolg met 1/3^e verhoogd worden om de 25% verminderde terugbetaling te compenseren, wat overeenstemt met **36,467 miljoen euro** op jaarbasis.

Wanneer de volledige uitgaven 2022 bekend zijn kan dezelfde berekening als hoger uitgevoerd worden, maar het benodigd bedrag zal beduidend hoger liggen aangezien 30,33% gedeconventioneerd was (7855 kinesitherapeuten). Daar staat tegenover dat er in 2022 ongeveer 13,416 miljoen bespaard werd door niet toegekende sociale RIZIV-voordelen en 3,39 miljoen voor telematicatoelages waarop gedeconventioneerden geen recht hebben.

De gevolgen van het dalend aantal toetredingen

Kan de afschaffing van deze '25%-regel' tot gevolg hebben dat er in de toekomst nog meer kinesitherapeuten en logopedisten weigeren toe te treden tot de overeenkomst?

Mogelijk, maar dan zal het in elk geval niet meer de **patiënt zijn die onnodig gestraft wordt** voor een keuze gemaakt door zijn zorgverlener, **ondanks het feit dat alle patiënten dezelfde bijdragen betalen inzake verplichte ziekteverzekering.**

Door deze maatregel op te heffen wordt elke de patiënt op gelijke voet behandeld inzake terugbetaling van zorg, ongeacht de conventiestatus van de kinesitherapeut of logopedist, net zoals bij artsen en tandartsen.

Tabel 1: De evolutie inzake conventiegraad kinesitherapeuten 2016-2021

2016	20.269	94,0 %
2017	19.095	86,2 %
2018	19.161	83,9 %
2019	19.681	83,1 %
2020	21.375	87,7 %
2021	20.855	83,37 %

Tabel 2: Cijfers conventiegraad per leeftijdscategorie en per gewest voor 2022.

Aantal kinesitherapeuten	Aantal gedeconventioneerden	% gedeconventioneerden	leeftijd
6497	2611	40,19	20-29
6390	2674	41,85	30-39
4633	1335	28,82	40-49
4218	796	18,87	50-59
3381	389	11,51	60-69
777	50	6,44	70+
25896	7855	30,33	totaal

Aantal kinesitherapeuten	Aantal gedeconventioneerden	% gedeconventioneerden	gewest
2534	708	27,94	Bxl-Capitale/Bsl-Hoofdstad
9022	1043	11,56	Région Wallonne
3	1	33,33	Onbekend
14337	6103	42,57	Vlaams Gewest
25896	7855	30,33	totaal

Het zijn vooral de jongere collega's die de stap naar deconventie zetten, en deze groep zal de komende jaren enkel blijven groeien.

Tabel 3: % geconventioneerde logopedisten 2022 per landsdeel (zie bijlage: brief VVL)

Landsdeel	% geconventioneerden
Brussel	47,92
Wallonië	52,35
Vlaanderen	31,58
Totaal:	40,49

(voordien lag het percentage geconventioneerde logopedisten rond de **99,8%**)

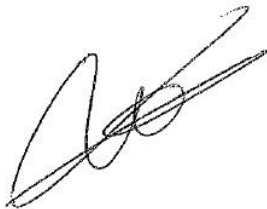
De opvatting die ten grondslag ligt aan de 25%-regel is dat de zorgverstreker wordt afgeschrikt om zich te deconventiëren omwille van een verminderde terugbetaling van de patiënt. Zoals recent in de sector van de logopedie is vastgesteld werkt deze incentive NIET.

Voldoende toetredende verstrekkers aan boord houden is namelijk functie van correcte honoraria, het terugdringen van de administratieve overlast, de automatisering inzake dataverkeer tussen verzekeringsinstellingen en kinesitherapeuten, de toegankelijkheid voor patiënten tot een gemoderniseerde nomenclatuur met aandacht voor preventie etc. , veel meer dan van sociale RIZIV-voordelen en een telematicapremie.

AXXON zal via de onderhandelingen in de Overeenkomstencommissie blijven inzetten op een Overeenkomst die een zo groot mogelijk aantal kinesitherapeuten kan aanzetten tot toetreding. Maar voor de patiënt zou deze overeenkomst tussen zorgverleners en verzekeringsinstellingen niet langer een verschil mogen maken in de manier waarop hij wordt terugbetaald.

AXXON hoopt dan ook dat u als wetgevende macht (u als parlement) de in 2019 goedgekeurde Kwaliteitswet dan ook zo snel mogelijk volledig tot uitvoer zal brengen en de Eerste Minister hier dan ook wijst op de uitvoerende taak hierin!

Peter Bruynooghe,
Voorzitter,
AXXON Physical Therapy in Belgium vzw.,
Petitionaris

Luk Dieleman,
Expert bij AXXON Physical Therapy vzw.,
Lid van het verzekeringscomité bij het RIZIV

